

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finansielt utsyn juni 2022

Pressekonferanse 8. juni 2022

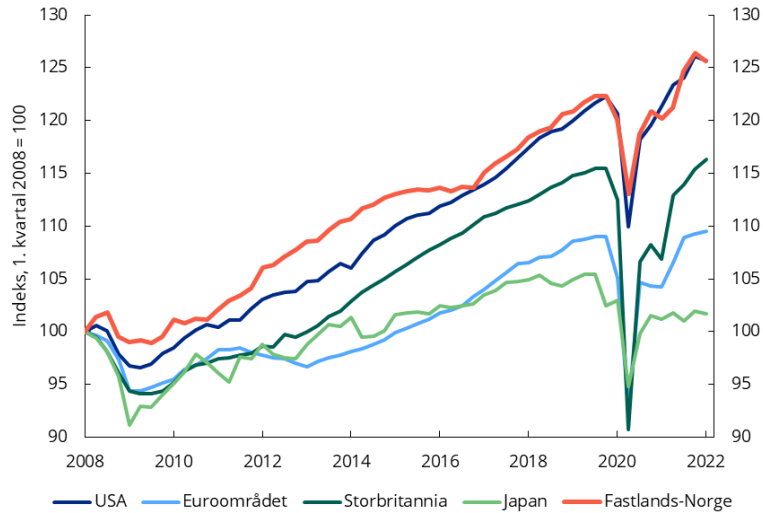
Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen
Direktør for digitalisering og analyse Per Mathis Kongsrud

Utviklingstrekk og risikofaktorer

- Geopolitiske spenninger – krigen i Ukraina
- Flaskehalser og økte energi- og råvarepriser
- Høy inflasjon og fare for at den vil vedvare
- Strammere pengepolitikk
- Økt cyberrisiko
- Nervøse finansmarkeder
- Høy husholdningsgjeld og høye eiendomspriser er de viktigste sårbarhetene i det norske finansielle systemet

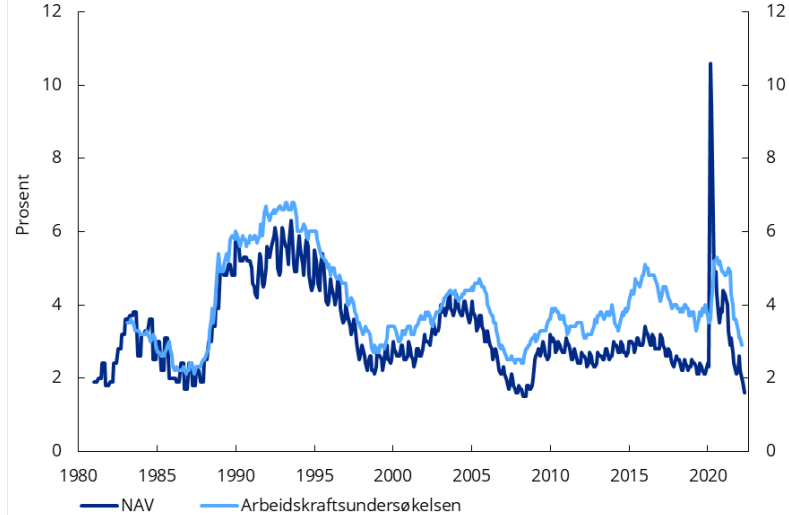
Fra kraftig tilbakeslag til høykonjunktur

Bruttonasjonalprodukt

Kilde: Refinitiv

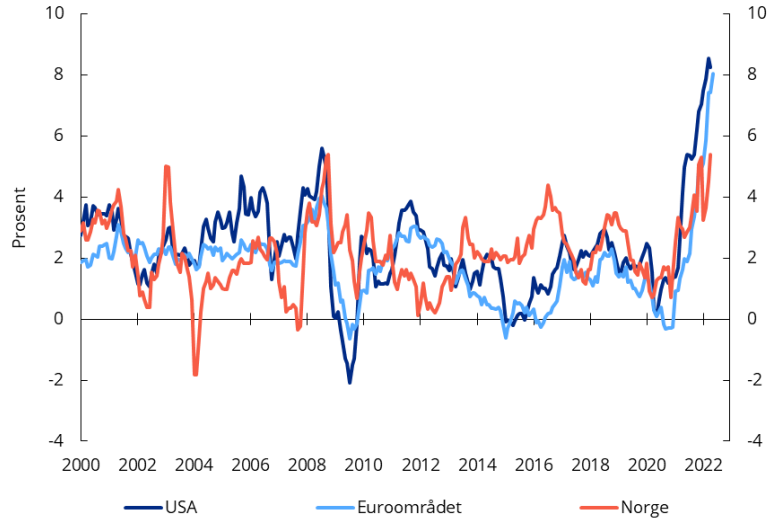
Arbeidsledighet, helt ledige

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Refinitiv

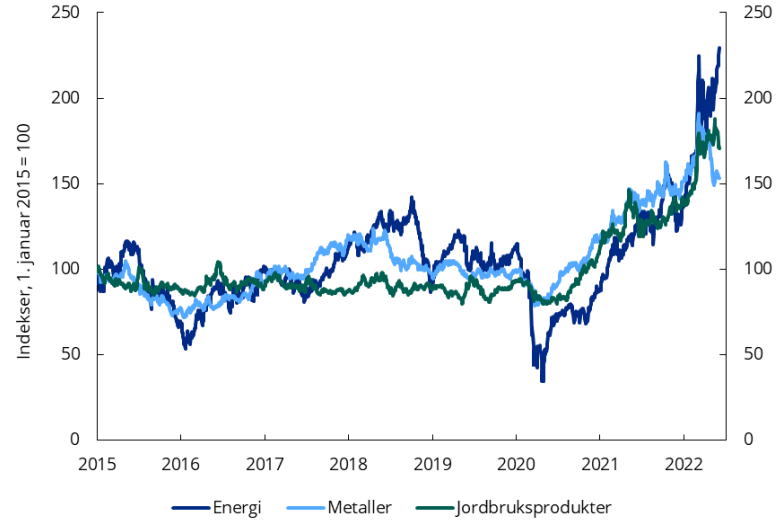
Sterk prisvekst

Konsumpriser, årsvekst

Kilde: Refinitiv

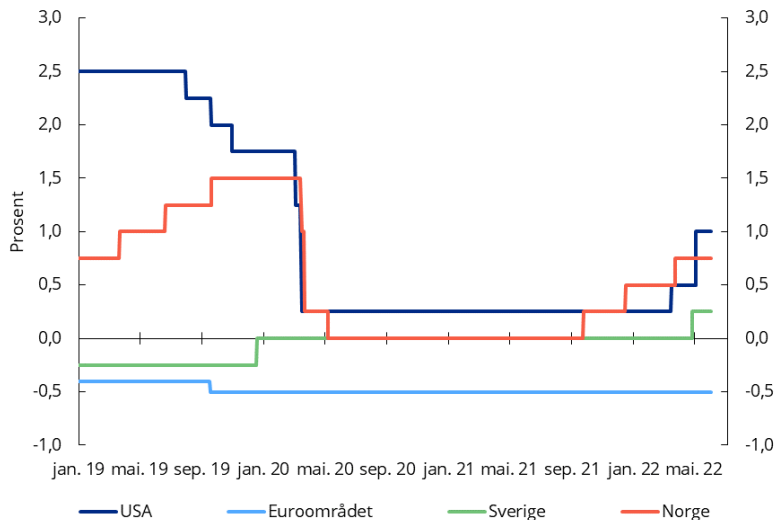
Råvarepriser

Goldman Sachs Commodity Indices (GSCI). Kilde: Refinitiv

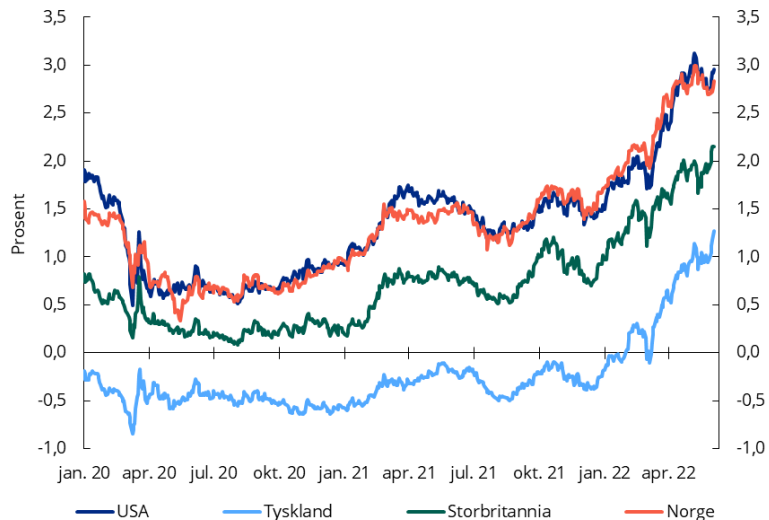
Styrings- og markedsrenter på vei opp

Styringsrenter, utvalgte land

For USA vises øvre grense i målintervallet. For euroområdet vises innskuddsrenten, som er den laveste av de tre offisielle styringsrentene. Kilde: Refinitiv

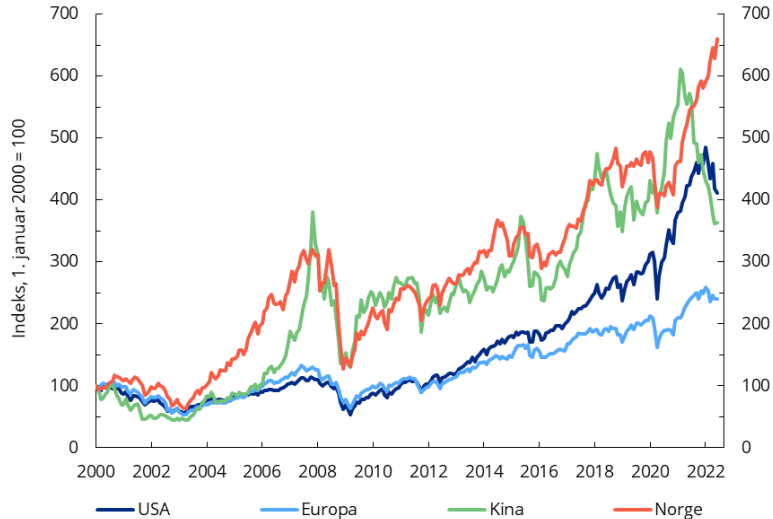
Renter, 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Refinitiv

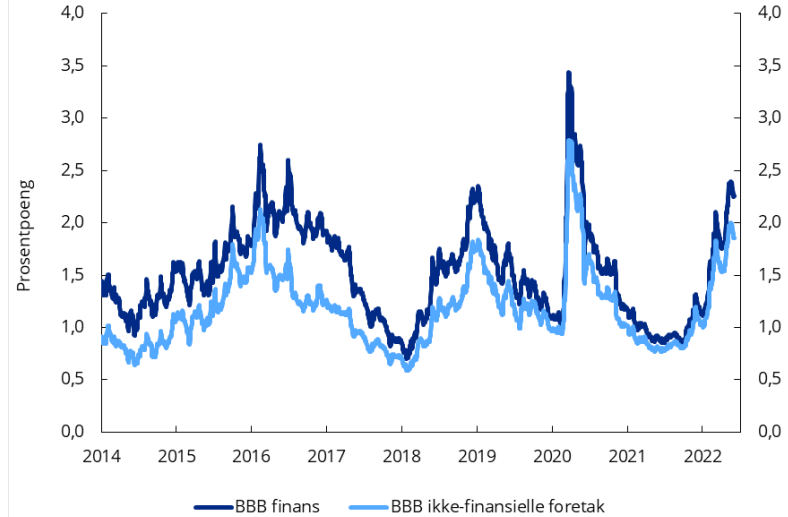
Uro i aksjemarkedet og økte risikopremier

Aksjer, totalavkastningsindekser

MSCI-indeks. Månedlige data. Kilde: Refinitiv

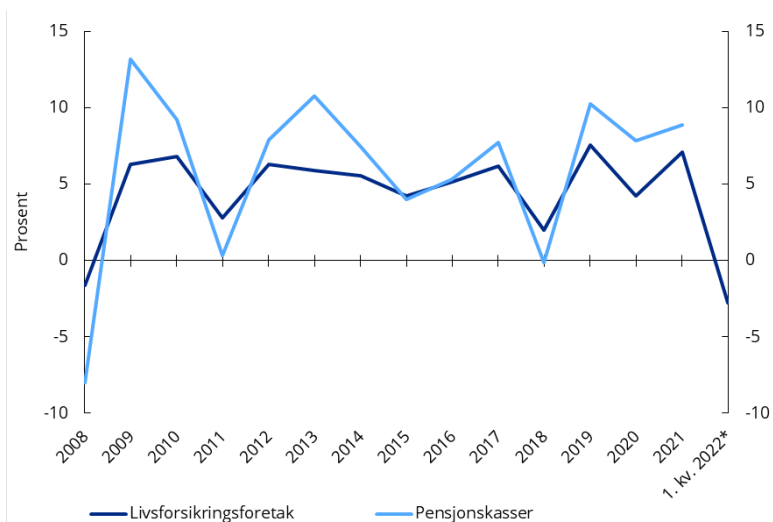
Risikopåslag foretaksobligasjoner, Europa

Renter på foretaksobligasjoner minus tysk statsrente, iBoxx-indeks. Kilde: Refinitiv

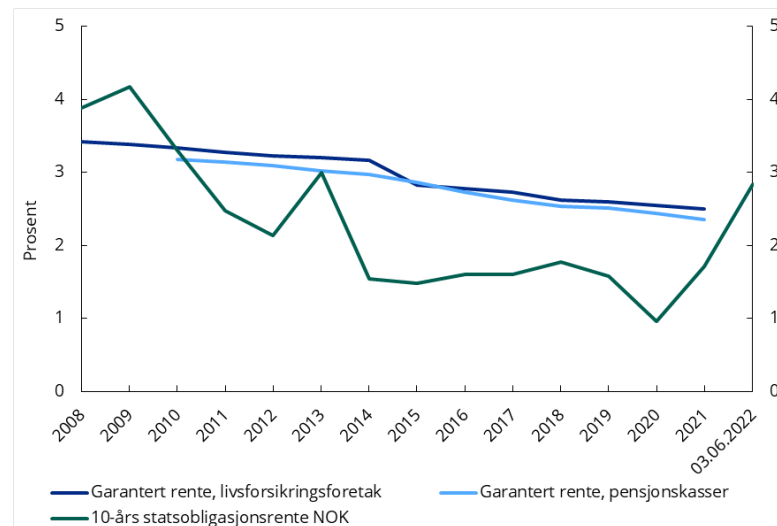
Pensjonsinnretningene – kursfall svekker avkastningen, men renteoppgang reduserer garantirisiko

Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen

*Annualisert. Kilde: Finanstilsynet

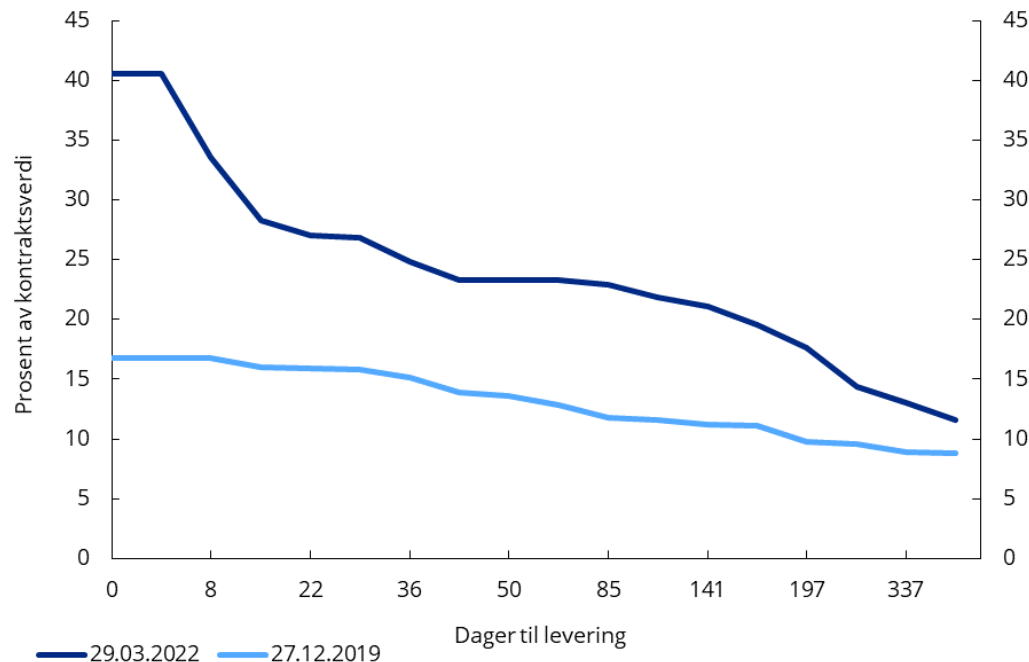
10-års statsobligasjonsrente og gjennomsnittlig garantert rente

Kilder: Finanstilsynet og Refinitiv

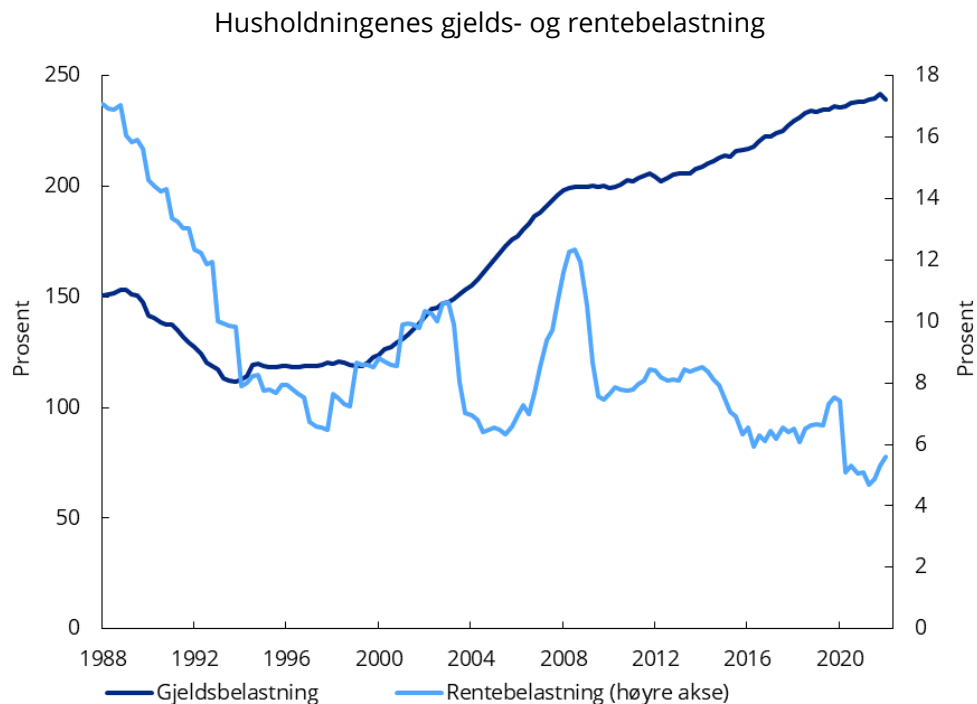
Prisvolatilitet i råvaremarkedene gir økte marginkrav i varederivatmarkedet

Startmarginer, nordiske kraftderivater

Kilde: Nasdaq Clearing AB

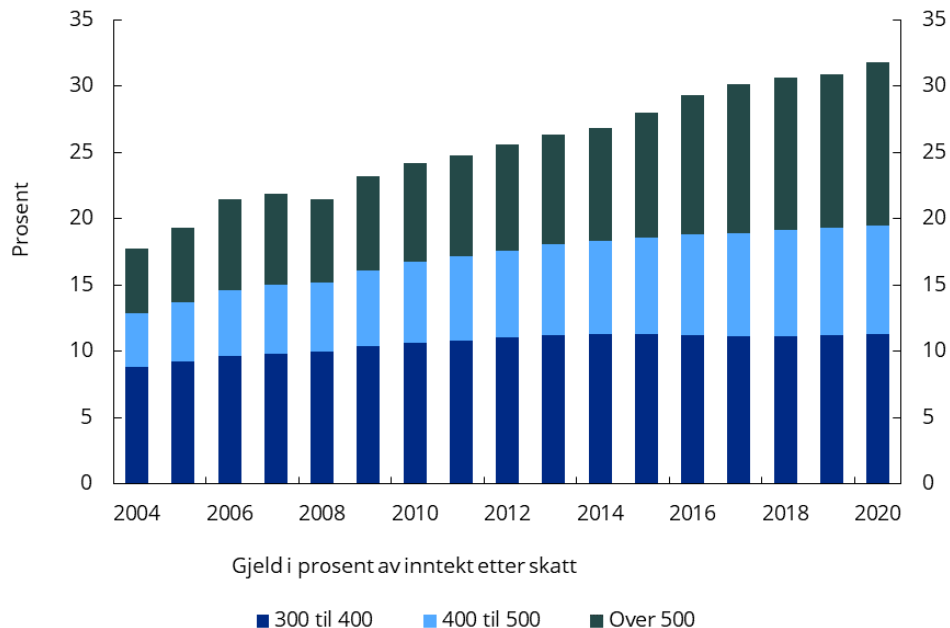
Høy gjeldsbelastning gir sårbarhet

Siste observasjon første kvartal 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og
Finanstilsynet

Økende andel husholdninger med høy gjeldsgrad

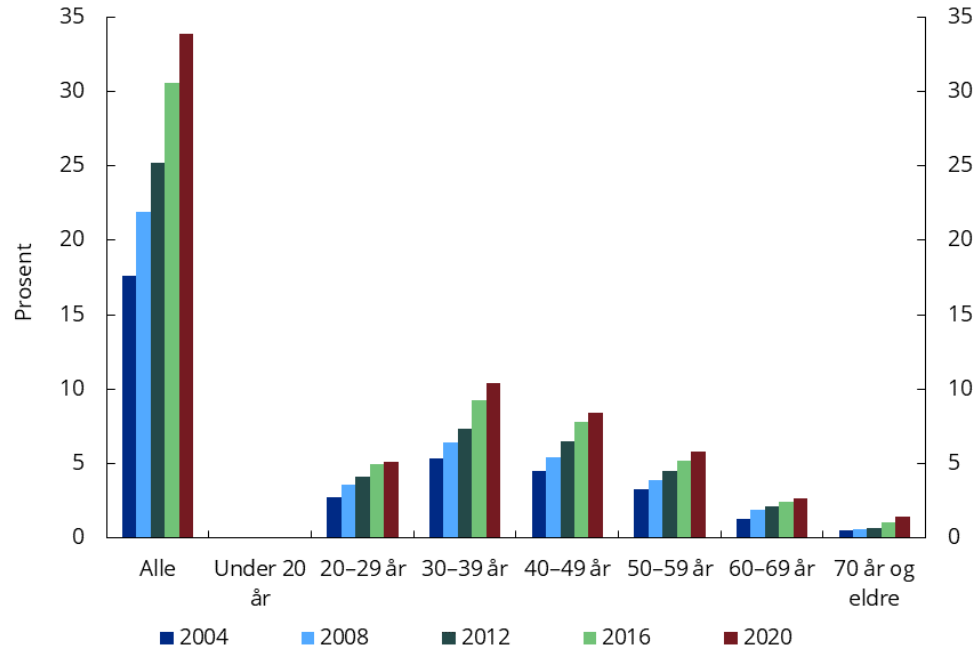
Andel husholdninger med høy gjeld i forhold til inntekt etter skatt

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Gjeldsutsatte husholdninger har en økende andel av husholdningenes samlede gjeld

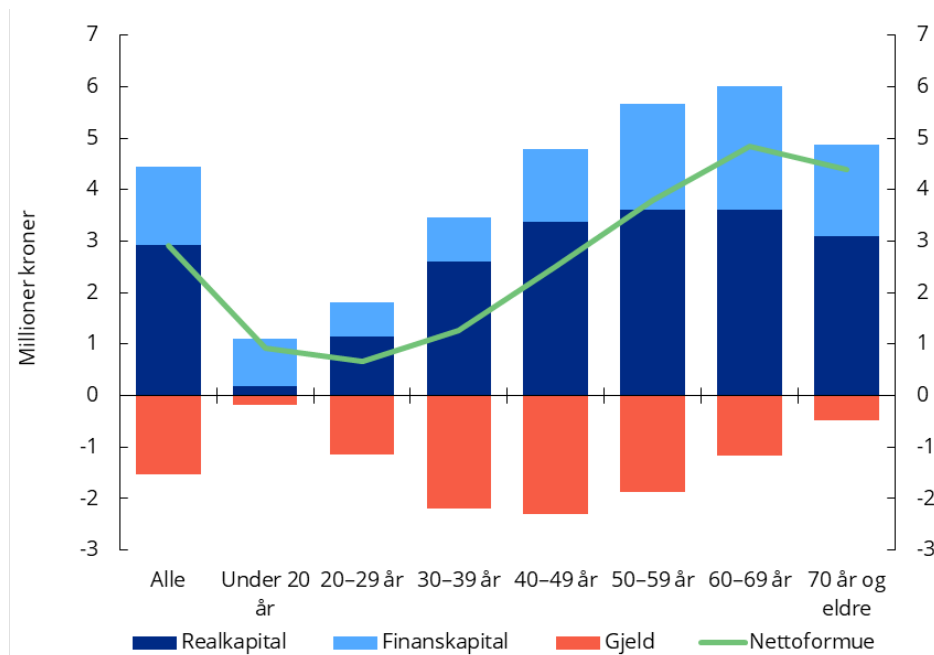
Andel av husholdningenes samlede gjeld holdt av husholdninger med gjeld over fem ganger inntekt etter skatt, aldersfordelt

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Gjeld og eiendeler er ujevnt fordelt mellom aldersgrupper

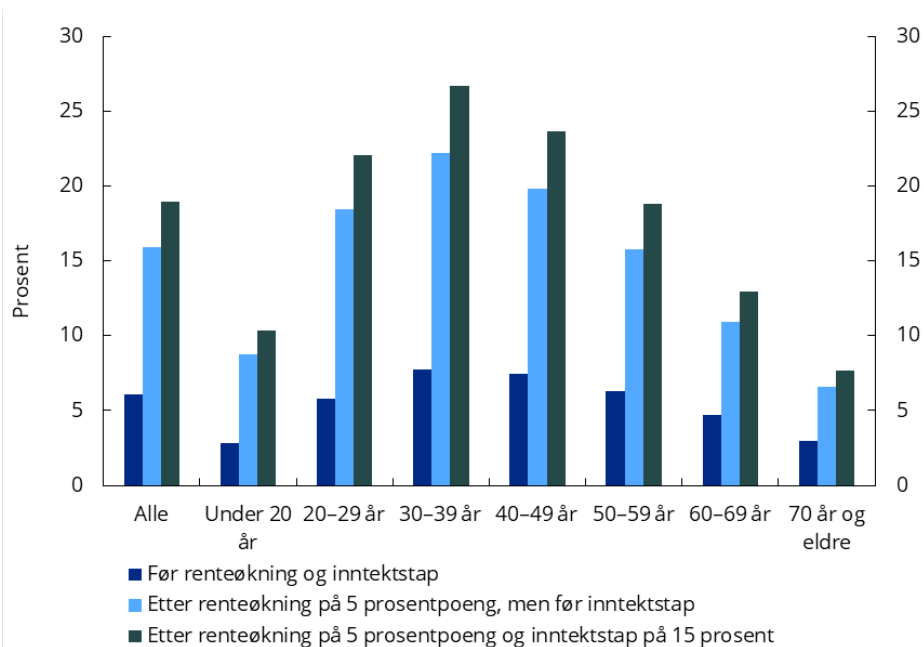
Husholdningenes gjennomsnittlige formue og gjeld i 2020, etter alder på hovedinntektstaker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Virkning av renteøkning, inntektstap og boligprisfall

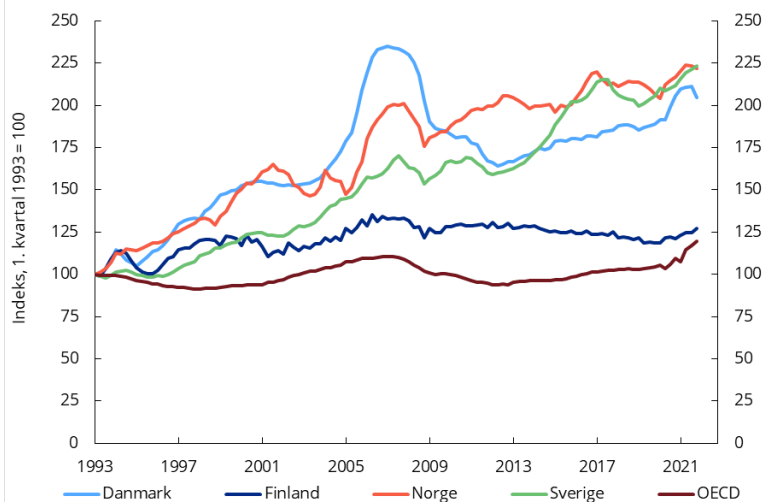
Husholdningenes rentebelastning. Beregnet virkning av renteøkning og inntektstap, aldersfordelt

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

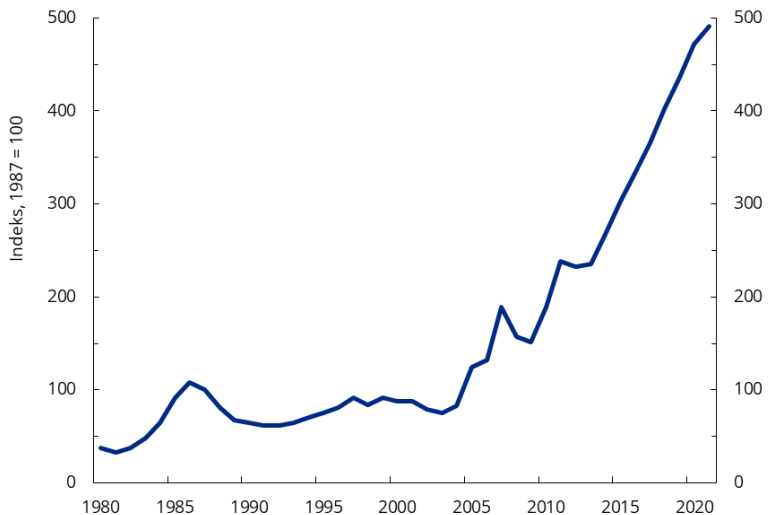
Sterk vekst i priser på bolig og næringseiendom

Boligpriser deflatert med disponibel inntekt per innbygger

Kilde: OECD

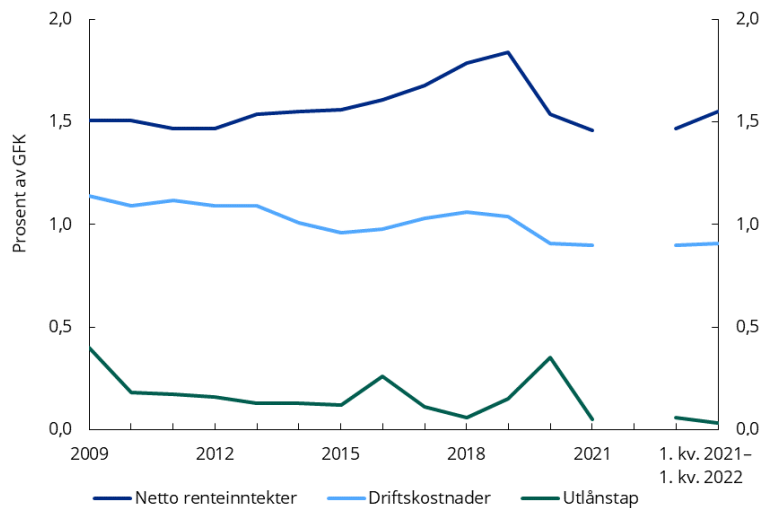
Prisindikator for næringseiendom

Kilder: OPAK, Dagens Næringsliv, Entra og Finanstilsynet

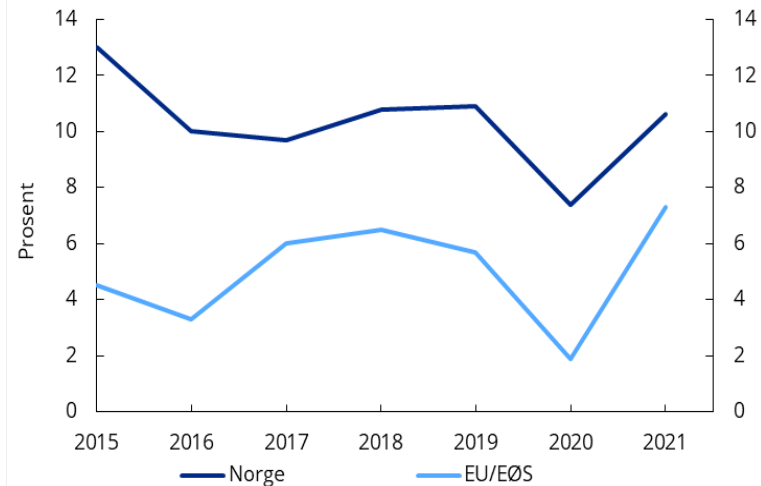
God lønnsomhet i norske banker

Netto renteinntekter, driftskostnader og utlånstap

Kilde: Finanstilsynet

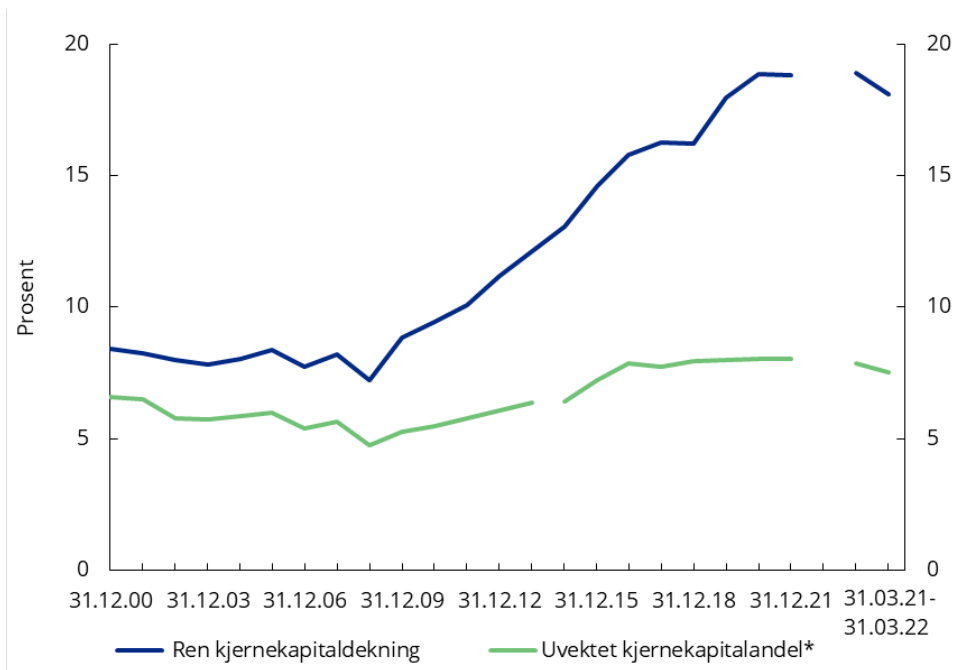
Egenkapitalavkastning i store banker i EU/EØS

Kilder: EBA Risk Dashboard og Finanstilsynet

Viktig å opprettholde soliditeten i bankene

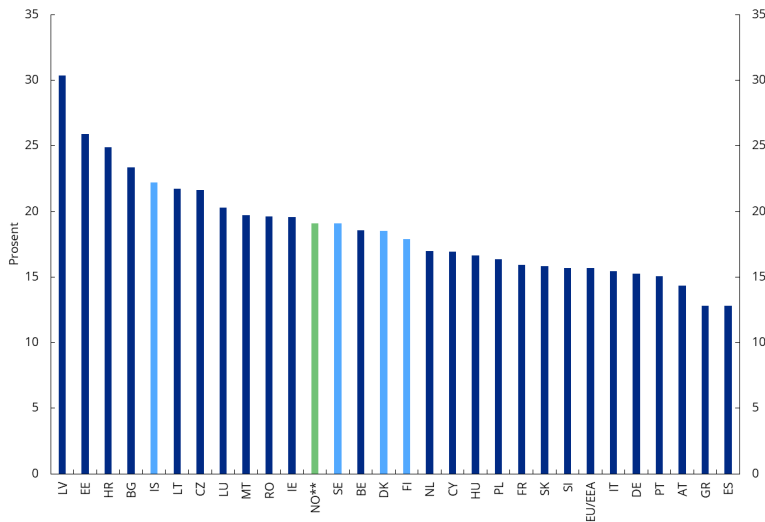
Soliditeten i norske banker, samlet

*Uvektet kjernekapitalandel ble først rapportert i 2014. Figuren viser ren kjernekapital / forvaltningskapital t.o.m. 31.12.2013, og deretter uvektet kjernekapitalandel f.o.m. 31.12.2014. Begge måler ikke-risikovektet soliditet, og var tilnærmet like per 31.12.2014. Kilde: Finanstilsynet

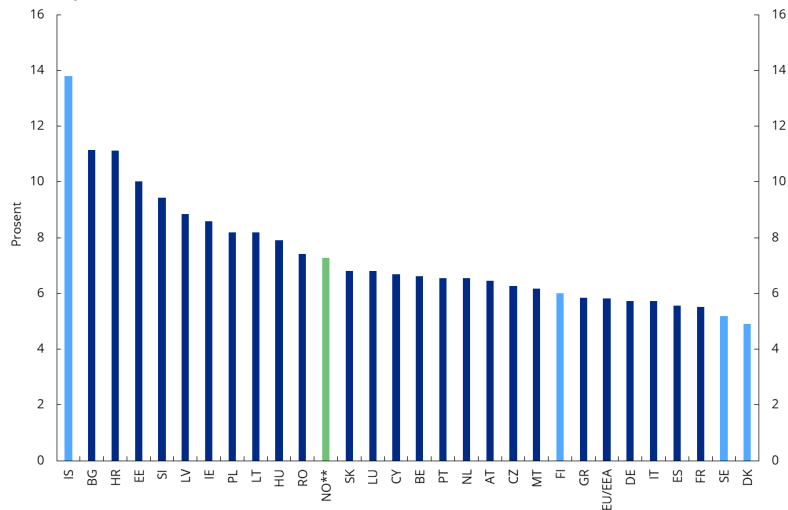
Kapitaldekning i europeisk sammenheng

Ren kjernekapitaldekning i store europeiske banker*, per 31.12.2021

* Vektet snitt i et utvalg banker per land. ** DNB Bank, Sparebank 1 SR-Bank og Sparebank 1 SMN.
Kilder: EBA Risk Dashboard og Finanstilsynet

Uvektet kjernekapitalandel i store europeiske banker*, per 31.12.2021

* Vektet snitt i et utvalg banker per land. ** DNB Bank, Sparebank 1 SR-Bank og Sparebank 1 SMN.
Kilder: EBA Risk Dashboard og Finanstilsynet

Stresstest av soliditeten i norske banker

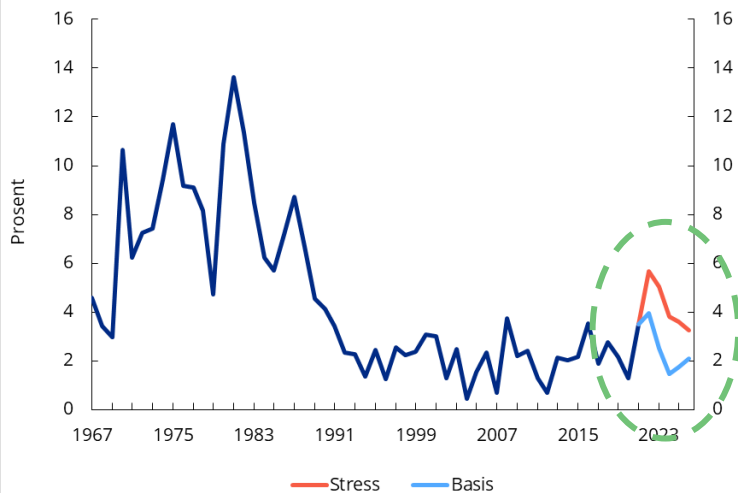
- Stresstesten er basert på et alvorlig, men ikke usannsynlig, tilbakeslag

Stressscenario:

- Forstyrrelsene i internasjonale forsyningskjeder forverres, og prisstigningen på energi, matvarer og andre råvarer tiltar
- Verdensøkonomien går inn i en lengre periode med høyere inflasjon og rente, og lavere økonomisk vekst
- Norsk økonomi og norske finansmarkeder påvirkes

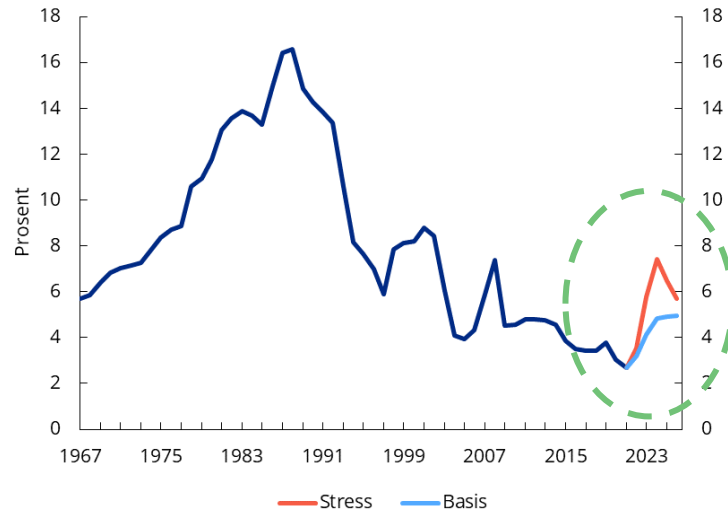
Inflasjon og utlånsrente

Konsumprisindeks i Norge, vekst år/år

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

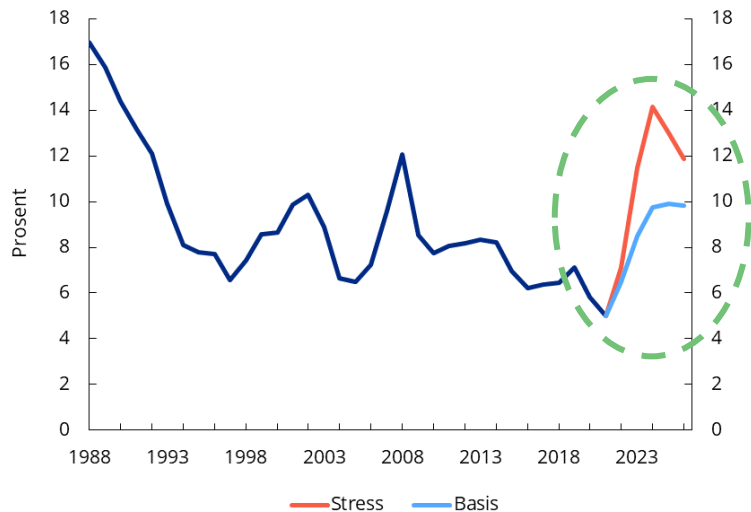
Bankenes gjennomsnittlige utlånsrente

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

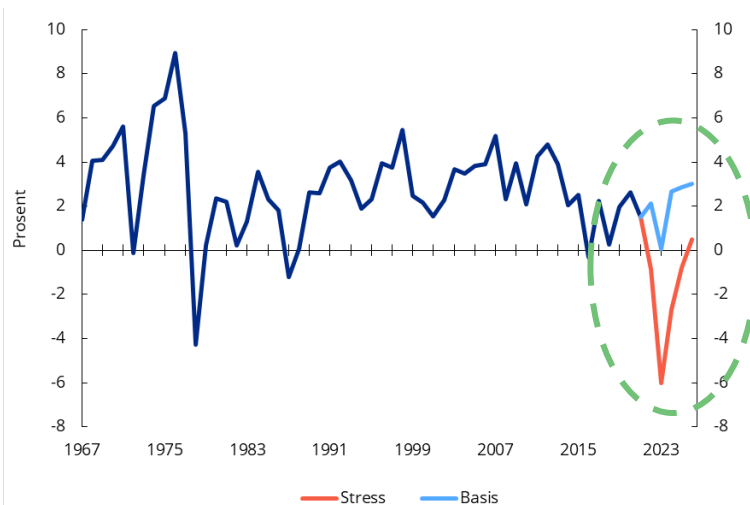
Husholdningenes rentebelastning og realdisponible inntekt

Husholdningenes rentebelastning

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

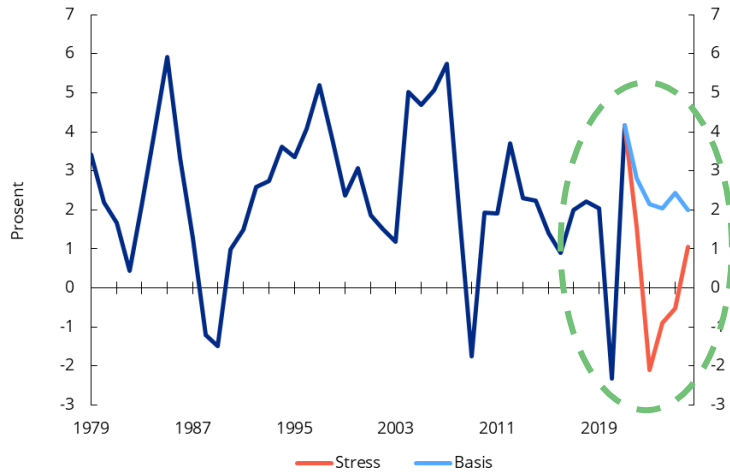
Husholdningenes realdisponible inntekt, vekst år/år

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

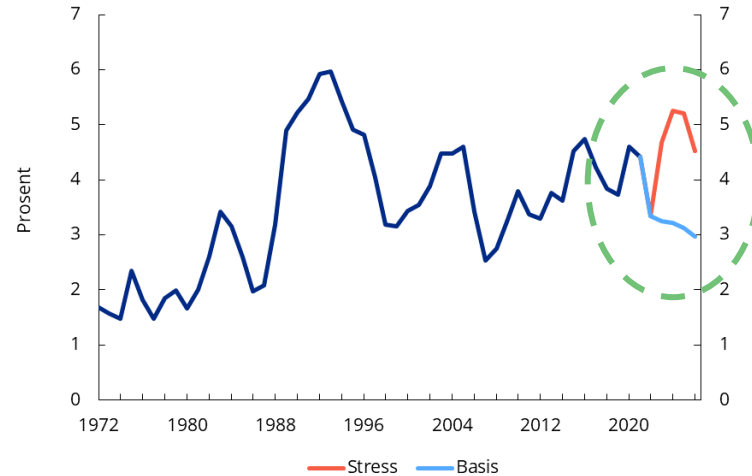
BNP Fastlands-Norge og arbeidsledighet

BNP Fastlands-Norge, vekst år/år

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

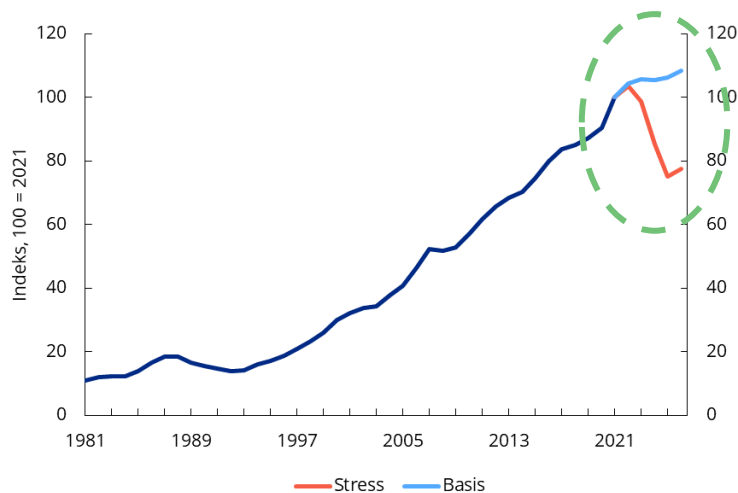
Arbeidsledighet (AKU)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

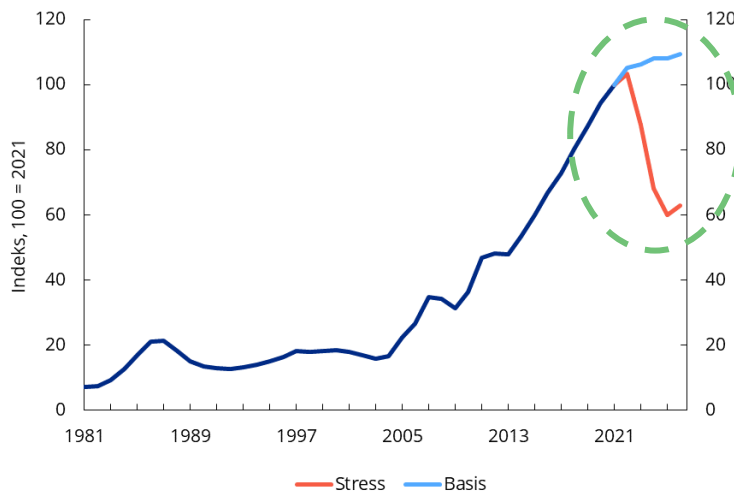
Priser på bolig og næringseiendom

Boligpriser

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

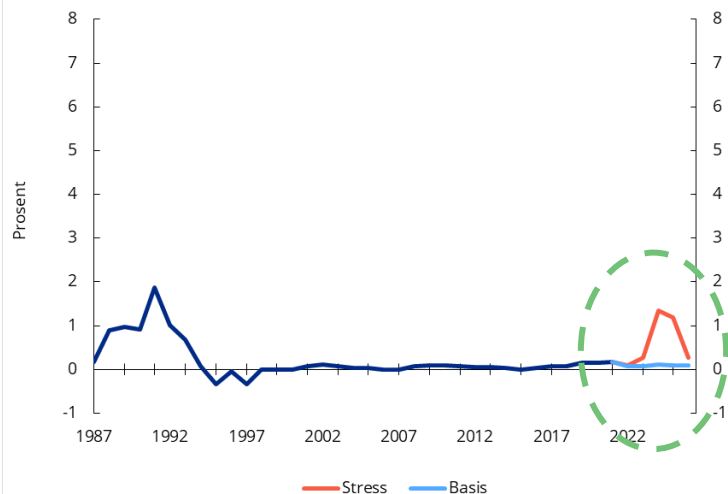
Næringseiendomspriser

Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Entra og Finanstilsynet

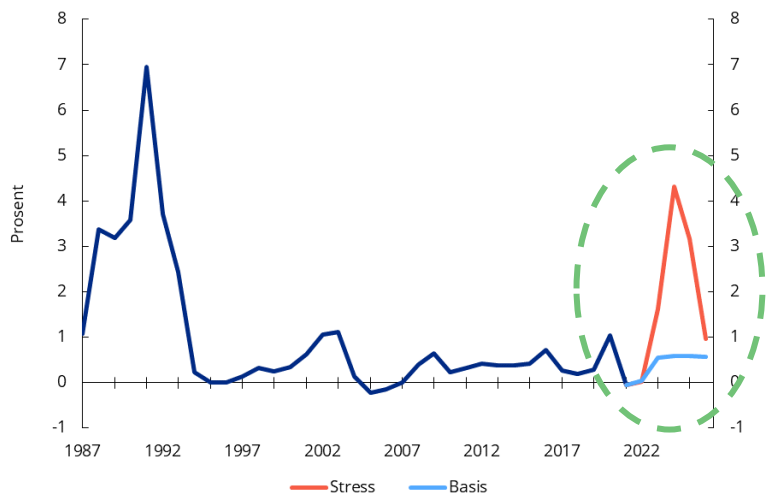
Bankenes tap på udlån

Bankenes tap på udlån til personer

Kilde: Finanstilsynet

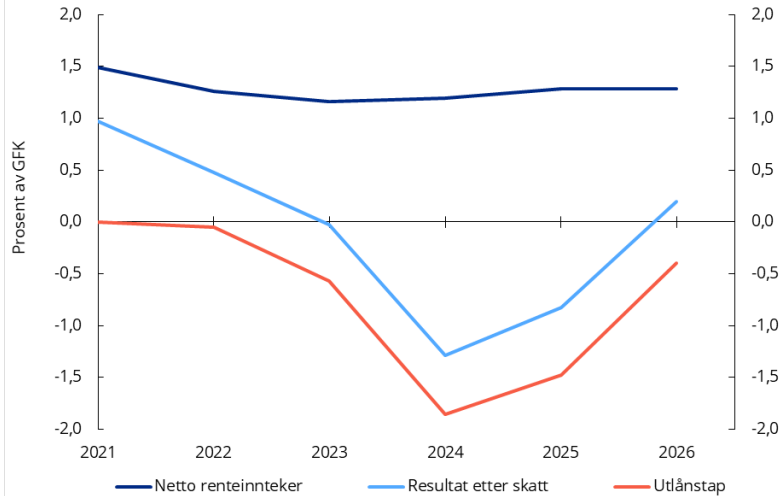
Bankenes tap på udlån til bedrifter

Kilde: Finanstilsynet

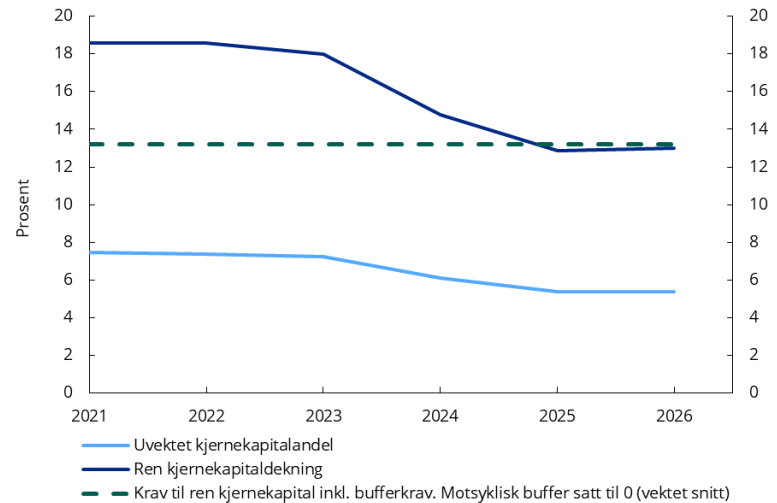
Kraftige utslag for makrobanken

Resultat og viktigste resultatkomponenter
Norske bankkonsern – stressscenario

Kilde: Finanstilsynet

Utvikling i kapitaldekning
Norske bankkonsern – stressscenario

Kilde: Finanstilsynet

Oppsummering

- Stor usikkerhet og urolige markeder
 - Krigen i Ukraina
 - Stagflasjon og rentesjokk?
- Norge har et godt utgangspunkt for å håndtere økonomiske sjokk, men høy husholdningsgjeld og høye eiendomspriser gjør oss sårbare
- Viktig at bankenes soliditet ikke svekkes, slik at de kan tåle store tap og samtidig ha styrke til å yte lån til kredittverdige kunder

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY